

“És indigne que aprofiteu la vostra condició de valencians per tal de seure en aquesta Cambra i que després sigueu incaços de defensar les senyes d'identitat valencianes i les nostres arrels. D'això, se'n diu traïció!”

El corol·lari dels 20 anys de PPCV al País Valencià –per boca del seu síndic parlamentari, Jorge Bellver– no podia resultar més eloqüent. L'acusació de traïció a l'oposició, a tots aquells que no comparteixen l'ideari dels populars valencians, va ser el darrer míssil de dues dècades ignominioses. El motiu, l'aprovació definitiva de la llei de reconeixement, protecció i promoció de les senyes d'identitat del poble valencià, un marc coercitiu que, entre altres coses, ha inclòs la Reial Acadèmia de Cultura Valenciana (RACV) i Lo Rat Penat, dues entitats obertament secessionistes, com a membres de ple dret de l'Observatori de les Senyes d'Identitat, un òrgan col·legiat –integrat per un màxim de 12 membres– del qual no formaran part, ves per on, el Consell Valencià de Cultura (CVC) i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL), la institució de la Generalitat creada pel mateix PPCV i que l'Estatut reconeix com a màxima autoritat en matèria lingüística. Una institució que ha deixat molt clara –als dictàmens i diccionaris que ha publicat– la unitat de la llengua catalana i que, per tant, ha apaivagat un debat que al PPCV li manté de conservar viu, sobretot en època pre-electoral.

“Potser algun dia vostès podran derogar aquesta llei, però el que no podran fer és derogar el sentiment de tot un poble”, va etzibar Bellver als tres grups de l'oposició, després que cap d'ells no volguera intervenir en la sessió plenària de dimecres de la setmana passada, on la llei va quedar aprovada.

Ni el PSPV-PSOE ni Compromís ni Esquerra Unida no van voler prendre la paraula, com tampoc no ho va fer el conseller que la patrocina, Luis Santamaría, titular de Governació i Justícia. De fet, ell va ser l'únic membre del Consell que va assistir a la votació d'una norma que el PPCV, en canvi, ha plantejat com a molt necessària.

Únicament tres dels 44 diputats de l'oposició –el socialista Rafael Rubio, el nacionalista Josep Maria Pañella i Lluís Torró, d'Esquerra Unida– van votar en

El rei espanyol, Felip VI, amb els onze representants de la Reial Acadèmia de Cultura Valenciana que

Re(i)al despropòsit

El 25 de març, el PPCV va aprovar, en solitari, la llei de reconeixement, protecció i promoció de les senyes d'identitat del poble valencià. Així, la secessionista Reial Acadèmia de Cultura Valenciana passa a ser una entitat consultiva de la Generalitat. Amb motiu del seu primer centenari, el rei Felip VI també li acaba de retre honors.

va rebre en audiència el propassat 13 de març, amb motiu del primer centenari de l'entitat.

contra de la llei. Els altres, ni tan sols van abstenir-se, tot mirant de menystenir-la, i si tots tres sí que van fer-ho, fou per de poder justificar el sentit del seu vot.

Torró va retreure-li al PPCV la inclusió –en el tràmit de les esmenes– de sant Vicent Ferrer “com a senya d’identitat”, i l’absència, al mateix temps, de l’humanista Joan Lluís Vives. Però, sobretot, es va mostrar molt dur pel reconeixement de la capacitat docent “de dues institucions de caràcter privat sense competència per a parlar de llengua i de patrimoni cultural”. “Quins mèrits tenen aquestes persones? Han obtingut cap reconeixement universitari en aquesta matèria? On són el Consell Valencià de Cultura, l’Acadèmia Valenciana de la Llengua i

les universitats? Aquesta llei és un insult a l’Acadèmia i a les institucions acadèmiques d’aquest país”, va emfasitzar el diputat d’Esquerra Unida entre els aplaudiments unànimes de l’oposició.

El socialista Rubio va pronosticar-li una vida efímera, a l’Observatori en qüestió. En la seua breu intervenció, va saludar alguns dels membres que en formaran part –situats a la llotja de convidats, molt majoritàriament masculins [vegeu EL TEMPS1.604]– alhora que va advertir-los que “el seu treball serà molt curt, perquè aquesta llei no tindrà gaire temps de vida”.

De la seua banda, Josep Maria Pañella, de la coalició Compromís, va criticar els conservadors per “obrir un debat inútil,

innecessari que no està a la societat, que ningú no els demana: els problemes són la corrupció, l’atur, les llistes d’espera i les escoles que es cauen, no la identitat valenciana, que ningú no qüestiona”.

“És clar que reconeixem la capacitat docent de la Reial Acadèmia de Cultura Valenciana i de Lo Rat Penat, i ho fem amb orgull!”, va exclamar-los a tots tres Jorge Bellver des de la trona de l’hemicicle. “La Reial Acadèmia de Cultura Valenciana i l’associació cultural Lo Rat Penat són dues institucions que porten més de cent anys defensant allò valencià, quan ningú no ho feia... Com podeu estar en contra que una associació centenària –més que centenària!– participe en un observatori sobre les senyes d’identitat merament consultiu? Com podeu tenir la desvergonya de dir que no esteu a favor d’això?”, va inquirir-los Bellver, que va acusar-los de “pancatalanistes”.

“Només així, des del pancatalanisme, es pot entendre que vostès no vulguen aprovar una llei que reconeix, protegeix i divulga les nostres senyes d’identitat”, va subratllar Bellver. I quines són? Segons va enumerar, “el valencià, les Falles, la Malaena [sic, en referència a la Magdalena, les festes locals de Castelló de la Plana], les Fogueres, els Moros i Cristians, el cant d’estil i el folklore valencià, els Furs i el Dret Foral, el Segle d’Or de la llengua valenciana, els reals monasteris [sic] de Santa Maria del Puig i de Santa Maria de la Valldigna, el Nou d’Octubre, la música i els instruments tradicionals, les nostres bandes de música i les nostres societats musicals, les manifestacions religioses més arrelades, la gastronomia –els nostres productes– i els nostres esports autòctons, com la pilota valenciana, la colombicultura, el tir i arrossegament i la vela llatina. I per suposat, els bous al carrer, que volem que es declaren patrimoni immaterial, en contra de la vostra postura, encara que molts dels vostres alcaldes participen en aquestes festivitats i les organitzen”.

La llei de senyes d’identitat, de fet, va acompanyada d’una disposició addicional única que declara els bous al carrer Bé d’Interès Cultural (BIC), la màxima protecció que atorga la Generalitat, i inclou el referit article que reconeix la capacitat docent de Lo Rat Penat i la RACV, fruit d’una esmena presentada pel grup popular durant el treball a la comissió corresponent.

Alberto Fabra, el conseller Luis Santamaría –dalt, a la dreta– i uns altres membres del PPCV, amb la junta de govern de la RACV, que enguany ha rebut l'Alta Distinció de la Generalitat Valenciana.

Vida i miracles de la RACV. Els membres de la Reial Acadèmia de Cultura Valenciana (RACV) viuen moments de joia. El passat 13 de març, dues setmanes abans de l'aprovació definitiva de la llei que reconeix la seua capacitat docent, el rei espanyol, Felip VI, els rebia al palau de La Zarzuela amb motiu del primer centenari de l'entitat.

Uns mesos abans, el Nou d'Octubre, Alberto Fabra s'avançava al calendari i atorgava una de les altes distincions de la Generalitat Valenciana del 2014 a l'entitat, que enguany, el 2015, celebra el seu primer centenari de vida. El calendari electoral, era el que realment primava.

A la junta de govern de la RACV no sols hi ha els acadèmics de les diverses seccions que la conformen. També hi ha Alfonso Rus, com a president honorari, Rita Barberà, com a vice-presidenta honorària, novament Rus –en aquest cas, com a vocal sisè–, la diputada provincial Maria Jesús Puchalt i dos regidors més del consistori valencià: Mayren Beneyto i Alfonso Grau, recentment dimitit per la seua imputació en el cas *Nóos*.

En realitat, la RACV és filla de la Diputació i de l'Ajuntament de València, que el 1915 van crear el Centre de Cultura Valenciana (CCV) amb la intenció de tenir una mena d'Institut d'Estudis Catalans (IEC) o de Centro de Estudios

Históricos com el que hi havia a Madrid, adscrit a la Junta de Ampliación de Estudios. “Com a imitació no pogué ser més desafortunada, i per motius ben explicables. En primer lloc, a la València del moment no hi havia, ni de bon tros, l'efervescència cultural que pogués permetre d'establir paral·lelismes amb l'esforç de Fabra, Pijoan, Puig i Cadafach, Ors i d'altres a Barcelona; ni amb el d'Américo Castro, Menéndez Pidal, etc. a Madrid”, explica Francesc Pérez Moragon a *L'Acadèmia de Cultura Valenciana. Història d'una aberració* (Tres i Quatre, 1982).

Amb tot, el Centre viurà una època interessant durant la presidència del canonge Josep Sanchis Sivera, del 1927 al 1937. Va coincidir-hi amb personalitats de la talla de Carles Salvador, Francesc Almela i Vives, Eduard Martínez Ferrando, Vicent Genovés Amorós o Joaquim Reig. La secció d'Arqueologia i Folklo-

La RACV i Lo Rat Penat, subvencionades pel PPCV, tindran ara capacitat coercitiva

re, que conduïa Nicolau Primitiu, n'era la més destacable. Potser l'única.

La deriva lingüística posterior no evita un decantament inicial per les Normes de Castelló, signades a la capital de la Plana el 1932 i que la RACV va assumir per complet. Al número 14 dels *Anales del Centro de Cultura Valenciana*, publicat aquell any, inclou un article felicitant-se per la “unitat ortogràfica de la nostra llengua”, un “desig feia ja temps sentit per molts valencianistes” [sic].

Sota el franquisme, l'activitat decaurà enormement, i alguns dels integrants, es reposicionen de manera notable. Creix la producció en castellà, fins aleshores pràcticament inexistent, però el 1976, l'encara president franquista de la Diputació, Ignacio Carrau, promou un Instituto de Cultura del Reino de Valencia Jaume I que havia d'esdevenir la màxima autoritat acadèmica en terres valencianes.

La iniciativa va quedar descartada pel viratge nítid del Centre de Cultura Valenciana en relació a la llengua: el 1978 s'aproven les anomenades *normes del Puig*, de tall secessionista, i l'entitat les adopta com a referencials. A més, canvia el seu nom i n'adopta un altre, Acadèmia de Cultura Valenciana, amb què pretenia erigir-se la RAE autòctona. La erra de Reial s'hi incorpora de seguida.

Durant el tardofranquisme, mentre el moviment catalanista agafava embranzida al País Valencià –com a conseqüència directa de l'aparició de *Nosaltres els valencians* (1962), de Joan Fuster–, l'aparell econòmic i mediàtic de la dreta va encomanar-se a Miquel Adlert i Xavier Casp, destacats integrants del CCV que havien experimentat una involució clara en matèria identitària, perquè lideraren el discurs alternatiu. Empresaris com els Lladró i diaris com *Las Provincias* van atiar les flames, i extremistes com el Grup d'Acció Valencianista (GAV), s'hi van sumar de manera entusiasta.

El president Joan Lerma va acostumar-se a conviure amb la tensió generada per la RACV i Lo Rat Penat, i el PPCV, en els 24 anys que acumula a l'Ajuntament i els 20 que porta al Consell, les ha subvencionades a cor què vols. Ara no sols les ha dotades de capacitat coercitiva, sinó que fins i tot les situa per damunt d'institucions de la Generalitat com l'AVL i el CVC. Un re(i)al despropòsit.

Victor Maceda